

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **J. Š.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 12. 2010, č. j. 10 Ca 256/2009 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 2400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Úřad práce v Plzni usnesením ze dne 29. 8. 2008, č. j. PMA-2008/37048-12/2, přerušil řízení ve věci uspokojení mzdových nároků žalobce za měsíce leden až březen 2008 nevyplacených mu zaměstnavatelem Krajským regionálním centrem Plzeňského kraje, a to do doby skončení řízení o předběžné otázce, které probíhá před orgány činnými v trestním řízení.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 10. 2008, č. j. 2008/66929 - 424, podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu uvedené usnesení úřadu práce zrušil a věc vrátil správnímu orgánu

prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. V rozhodnutí o odvolání žalovaný uvedl, že Krajský soud v Plzni obdržel dne 8. 7. 2008 insolvenční návrh žalobce na majetek jeho zaměstnavatele. Téhož dne požádal žalobce úřad práce o uspokojení mzdových nároků na měsíc leden až březen 2008, které mu zaměstnavatelem nebyly podle jeho prohlášení vyplaceny. Žalovaný poukázal na § 3 písm. c) zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 118/2000 Sb."). Podle něho je zaměstnavatel v platební neschopnosti, jestliže neuspokojil splatné mzdové nároky zaměstnanců, a to dnem následujícím po dni, kdy byl na něho podán insolvenční návrh u příslušného soudu v České republice. Platební neschopnost proto podle žalovaného nastala dnem 9. 7. 2008. Žalovaný dále poukázal na § 1a téhož zákona, podle kterého má zaměstnanec v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem právo na uspokojení splatných mzdových nároků nevyplacených mu jeho zaměstnavatelem, který je v platební neschopnosti. Vzhledem k tomu, že žalobce podal žádost o uspokojení mzdových nároků u úřadu práce již dne 8. 7. 2008, tedy v době, kdy jeho zaměstnavatel nebyl ještě v platební neschopnosti, měla být podle názoru žalovaného jeho žádost o uspokojení mzdových nároků úřadem práce zamítnuta. Z uvedených důvodů žalovaný rozhodnutí úřadu práce zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 1. 12. 2010, č. j. 10 Ca 256/2009 - 27, žalobu napadající rozhodnutí žalovaného odmítl. Podle soudu se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí o jeho mzdových nárocích, které podle zákona č. 118/2000 Sb. jsou součástí pracovních vztahů, tedy vztahů soukromoprávních, byť o nich rozhoduje správní orgán podle správního řádu. Podle § 68 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.") je žaloba nepřípustná také tehdy, jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu. Soud postupoval ve smyslu § 46 odst. 2 s. ř. s., podle něhož se návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. Soud žalobce poučil, že musí podat novou žalobu podle § 244 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř."). Z uvedených důvodů soud podle § 46 odst. 2 a § 68 písm. b) s. ř. s. žalobu odmítl.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel") v zákonné lhůtě kasační stížnost. V ní vyjádřil nesouhlas se závěry soudu, podle nichž není k projednávání žaloby věcně příslušný, neboť se jedná o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci. Podle stěžovatele měl soud o žalobě věcně rozhodnout, neboť rozhodnutí žalovaného je úkonem, jež naplňuje znaky uvedené v § 65 odst. 1 s. ř. s. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 12. 2010, č. j. 10 Ca 256/2009 - 27, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelem v kasační stížnosti

uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Meritem nyní projednávané věci je požadavek stěžovatele na zaplacení nevyplacených mzdových nároků. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2003, č. j. 6 A 97/2002 - 26, publikovaného pod č. Sb. NSS 17/2003, „*rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí o odvolání proti rozhodnutí úřadu práce o mzdových nárocích žalobce podle § 9 odst. 4 zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, je rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci. Ochrana soukromých práv, byť byla předmětem řízení u správního orgánu, je zajištěna postupem podle § 244 a násl. o. s. ř. ve znění účinném po 1. 1. 2003, tedy projednáním a rozhodnutím v občanském soudním řízení, a nikoliv ve správním soudnictví [§ 46 odst. 2 a § 68 písm. b) s. ř. s.].*“. V tomto judikátu zmíněné rozhodnutí podle § 9 odst. 4 zákona č. 118/2000 Sb. je přitom rozhodnutím ve věci samé.

Podle názoru zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, který byl vysloven v usnesení ze dne 3. 11. 2009, č. j. Konf 84/2008 - 9, www.nssoud.cz, však platí, že „*pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí. To odpovídá smyslu zákonné úpravy a nezpochybněnému trendu dřívější doktríny a judikatury (obdobně srovnej např. usnesení zvláštního senátu ze dne 20. 9. 2007, č. j. Konf 22/2006 - 8).*“. Řízení podle § 244 a násl. občanského soudního řádu tedy počítá s novým projednáním věci samé. V nyní posuzovaném případě nicméně úřad práce dosud nerozhodl ve věci samé, nýbrž o přerušení řízení. Žalovaný posléze jeho rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí. Podle Nejvyššího správního soudu je tak zřejmé, že správní orgány dosud nerozhodovaly o věci samé. Proto o žalobou napadeném rozhodnutí musí rozhodovat soudy ve správním soudnictví, neboť s ohledem na nemeritorní rozhodnutí správních orgánů ještě nepřichází v úvahu postup podle § 244 a násl. občanského soudního řádu.

V dané věci žalovaný rozhodnutím podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušil procesní rozhodnutí úřadu práce a věc mu vrátil k novému projednání, neboť byl dán důvod k zamítnutí stěžovatelovy žádosti. Proti následnému rozhodnutí úřadu práce jsou však nadále přípustné řádné opravné prostředky na úrovni veřejné správy. To ostatně stanoví § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, podle kterého lze proti novému rozhodnutí podat odvolání. Tato možnost navíc vyplývá i z § 81 odst. 1 správního řádu.

Nejvyšší správní soud uvádí, že rozhodnutí žalovaného, ačkoliv vyslovuje závazný právní názor, nenaplňuje materiální znaky rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s., čímž postrádá hmotněprávní důsledky na sféru veřejných subjektivních práv a povinností (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2005, č. j. 5 As 35/2004 - 56, dostupný na www.nssoud.cz). Podle ustálené judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 1 Afs 147/2005 - 107, publikovaný pod č. 923/2006 Sb. NSS) „*pojem „rozhodnutí“ ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. je třeba chápat v materiálním smyslu jako jakýkoliv individuální právní akt vydaný orgánem veřejné moci z pozice jeho vrchnostenského postavení.*“. Aby úkon správního orgánu byl přezkoumatelný v režimu §

65 odst. 1 s. ř. s., musí naplňovat znaky v tomto ustanovení uvedené. Ačkoliv je tedy úkon žalovaného označen jako „rozhodnutí“, nesplňuje jeho znaky po stránce materiální, neboť se netýká veřejných subjektivních práv a povinností. V takovém případě je třeba postupovat podle § 70 písm. a) s. ř. s., podle kterého jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími. K týmž právním závěrům dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 30. 9. 2010, č. j. 4 Ads 107/2010 - 70, www.nssoud.cz.

Nelze tedy souhlasit se závěrem Městského soudu v Praze, že žaloba nebyla přípustná, neboť směřuje proti rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydanému v mezích zákonné pravomoci správního orgánu [§ 46 odst. 2 a § 68 písm. b) s. ř. s.]. Žaloba totiž byla nepřípustná proto, že se v ní stěžovatel domáhal přezkoumání úkonu, který je ze soudního přezkumu vyloučen, neboť se nejedná o rozhodnutí v materiálním smyslu [§ 68 písm. e), § 70 písm. a) s. ř. s.]. Také existence kompetenční výluky zakotvené v § 70 písm. a) s. ř. s. je však důvodem pro odmítnutí žaloby podle § 46 s. ř. s., a proto Městský soud v Praze nepochybil, když takto v dané věci postupoval.

K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že pokud úřad práce rozhodne (či již rozhodl) ve věci samé, má stěžovatel možnost se proti takovému rozhodnutí bránit žalobou v občanském soudním řízení podle § 244 a násl. občanského soudního řádu, jak vyplývá ze zmíněného judikátu zvláštního senátu.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť stěžovatel ve věci nebyl úspěšný a žalovanému nevznikly náklady, které by přesahovaly jeho běžnou úřední činnost.

Stěžovateli byla usnesením Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2009, č. j. 2 Cad 143/2008 - 8, ustanovena zástupcem advokátka Mgr. Dagmar Rezková Dřímalová. Ta je oprávněna zastupovat stěžovatele také v řízení o kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 - 117, publikované pod č. 1460/2008 Sb. NSS). V takovém případě hradí odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů stát (srov. § 35 odst. 8 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto v souladu s požadavky advokátky určil její odměnu částkou 2100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v písemném podání soudu ve věci samé (kasační stížnost ze dne 22. 12. 2010) podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bod 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále jí přiznal jeden režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů činí 2400 Kč. Zástupkyni stěžovatele bude tato částka vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2011

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu